

**OLAĞANÜSTÜ
GENEL KURUL**

>> sayfa 8

**DURUŞMA
SALONUNA
SİĞMADIK**

>> sayfa 10

gazete Baro

Mart 2025

Istanbul Barosu Püskülü

FRANSIZ devriminde kadınları yok sayan İnsan Hakları Sözleşmesi karşısında Kadın Hakları Sözleşmesini yazdığı için idam edilen Olympe de Gauge'dan, İngiltere'de kadınların oy hakkı için mücadele eden Suffragetlere, Türkiye'de kadın hakları ve siyasete katılım için mücadele eden, Kadınlar Halk Fırkası'nı kuran ve nice bedeller ödeyen Nezihe Muhittin'ten bugünlere kadınlar eşitlik ve özgürlük için, hakları için mücadeleden hiç vazgeçmediler.

Mücadele sadece kadınlara değil, tüm dünyaya eşit ve özgür yaşamının en anlamlı seçeneği olduğunu gösteriyor yıllardır...

**Tüm kadınların 8 Mart
Dünya Kadınlar Günü'nü
kutluyor,
mücadelelerini
selamlıyoruz.**

Birlikte Söz Üretmek Birlikte Mücadeleye...

>> sayfa 4

Bağır! Herkes Duysun

>> sayfa 6

Kadın Avukat Olmak

>> sayfa 12

Av. Prof. Dr. İbrahim Ö. KABOĞLU

ADALET, DEMOKRASİ VE ÖZERKLİK

Başlık üçlüsü, ‘3 İ’ ile somutlaştırılabilir: işlev, işleyiş ve işlemler.

Bu iki üçlü, şöyle eşleştirilebilir: adalet işlevi, demokratik işleyiş ve özerk işlem.

1) Adalet: Türkiye Devleti olarak Cumhuriyet’in nitelikleri, “*adalet anlayışı*” esas alınarak yazılmıştır (md.2). Barolara, Cumhuriyet’in nitelikleri ile örtüşen görev ve yetkiler tanınmış, sorumluluk ve yükümlülükler verilmiştir: hukukun üstünlüğünü savunmak ve insan haklarını korumak (Av. K. 76/1).

Hangi hukuk? Yasalar, Anayasa, Türkiye Cumhuriyeti’nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler, hukukun genel ilkele-ri. Hangi insan hakları? Anayasa’da öngörülen bütün hak ve özgürlükler ötesinde, madde 2 yoluyla evrensel açılan kapı: “*insan hakları*”.

2) Demokrasi: “*Organları kendi üyeleri tarafından gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu temsilcileri*” olarak (Any., md.135) barolar, “*demokratik hukuk devleti*” (Any., md.2) bağlamında yer alırlar; aynı zamanda, “*çalışmalarını demokratik ilkelere göre sürdüren kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır*” (Av. K., md.76/1).

3) Özerklik: Adalet anlayışını uygulamaya geçirme ereğinde demokratik kurum olarak baro çatısı altında yürütülen “*kamu hizmeti ve serbest meslek*” öznesi avukat, “*yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil eder*” (Av. K. md.1). Avukatlığın amacı; “*hukuki münasebetlerin düzenlenmesini, her türlü hukuki mesele ve anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözülmesini ve hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasını her derece yargı organları, hakemler, resmi ve özel kişi, kurul ve kurumlar nezdinde sağlamaktır*” (md.2). Barolar düzenleyici, denetleyici ve yaptırım niteliğindeki işlemlerini değinilen anayasal ve yasal hükümler çerçevesinde kendi yönetim, denetim ve disiplin kurulları yoluyla yapar ve uygulamaya koyar.

“*Özerk işlem veya tasarruflar*”, “*adalet işlevi ve demokratik işleyiş*”in doğal sonucu olduğundan olası bir yargısal denetim de, işlemlerin icrai ve kamusal niteliği çerçevesinde gerçekleştirilmelidir.

“*Hukukun üstünlüğü ve insan hakları*”, Osmanlı Devleti modernleşmesi ve Türkiye Cumhuriyeti gelişmelerinin ürünüdür. 2017 Anayasa değişikliği ile, tarihimizde ilk kez Devlet başkanlığı ve Yürütme birleştirilerek yaratılan kişisel iktidar, Devlet organlarının ve kamu kurumlarının insan haklarını koruma ve geliştirme yükümlülüklerini yaşamsal kılmıştır. Hükümet, siyasal sorumluluk ve karar alma düzenekleri kaldırılmış olsa da, Türkiye’nin “*sınırlı iktidar ve güvenceli özgürlükler*” ikilemindeki kazanımları çok güçlü olup, OHAL ortam ve koşullarında dayatılan Anayasa değişikliği ile tasfiye edilemez. İki yüz yıllık kurumsallaşma ve hukukileşme, yüzyıllık Avrupalılaştırma ve uluslararasılaşma tarihi, iktidar ve özgürlük ikileminde iktidarın sınırlanması ve insan haklarının güvencelemesi konusunda geriye dönüşmesi olanaksız kazanımları beraberinde getirmiştir.

Kazanımların korunması ve ileriye götürülmesinde bir kamu kurumu olarak aynı zamanda yurttaş mekanında yer alan baroların belirleyici konumu ve gücü, ancak “*adalet işlevi, demokratik işleyiş ve özerk işlem*” üçlüsünde pekiştirilebilir.

STAJ EĞİTİM MERKEZİNDE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ DERSLERİ BAŞLADI

İSTANBUL Sözleşmesi, “*kadına yönelik şiddet ile mücadele etmenin en etkili yollarından biri de önleyici politikalar geliştirmektir*” der ve devletlere pozitif yükümlülükler yükler. Bu yükümlülüklerden birisi de eğitimin her kademesinde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği dersinin müfredata konmasıdır.

İstanbul Barosu Yönetim Kurulu ve Staj Eğitim Merkezi bu görev ve sorumluluk bilinciyle, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü’nde Staj Eğitim Merkezi

müfredatına Toplumsal Cinsiyet Eşitliği dersini eklediğini duyurmuştur.

Ders içeriğinde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği’nin temel kavramları, bu kavramların Anayasal ve Uluslararası Sözleşmelerdeki dayanakları ve sıklıkla karşılaşılan dava türlerine ilişkin bilgi verilmektedir.

İstanbul Barosu eşitlikçi, adalet perspektifinden bir bakışı yükseltip var olan mevzuatların hak ve özgürlüklerden yana yorumlanması mücadelesine devam etmektedir.

İSTANBUL BAROSU STAJYER AVUKATLARI 8 YIL SONRA KURGUSAL DAVA YARIŞMASINDA

TÜRKİYE Barolar Birliği tarafından 2014 yılından bu yana düzenlenen “*Avukat Stajyerleri Türkiye Kurgusal Duruşma Yarışması*”na İstanbul Barosu stajyer avukatları 8 yılın ardından yeniden katılıyor.

İstanbul Barosu bu yarışmada Stj. Av. Kader Kuyun, Stj. Av. Ayşegül Bal, Stj. Av. Berna Kahleoğulları, Stj. Av. Hürkan Mete tarafından temsil edilecek.

Yarışmaya katılacak olan stajyer avukatlara çalışmalarında eğitmenlerimiz Av. Mustafa Özalp ve Av. Ahmet Baran Çelik eşlik etmektedirler.

Mesleki dayanışma, mesleki tutum ve davranış, duruşma tecrübesi, hukuki bilgi birikimi gibi önemli niteliklere katkı sağlayacağı inancıyla düzenlenen yarışmanın finali, 19-20 Nisan 2025 tarihlerinde düzenlenecek bölge elemelerinin ardından 20-21 Eylül 2025 tarihinde Ankara’da yapılacak.

Eğitmenlerimize emekleri için teşekkür eder, yarışmacı ekibimize başarılar dileriz.

Yayına Hazırlayanlar

Av. Ata Yazıcıoğlu, Av. Deniz Yazgan Şenay, Av. Filiz Kerestecioğlu, Av. Güray Dağ, Av. İlke Çandırbay, Av. Mustafa Söğütlü, Av. Tora Pekin, Av. Yeşinil Yeşilyurt

İSTANBUL BAROSU AYLIK BÜLTENİ EKİDİR. Mart 2025

Görüş, öneri ve eleştirileriniz için bize yazabilirsiniz. gazetebaro@istanbulbarosu.org.tr

İstanbul Barosu Aylık Bülteni’nde yayınlanan yazıların tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek kısmi alıntı yapılabilir. Yazıların sorumluluğu yazarlara, ilan sorumluluğu ilan verene aittir.

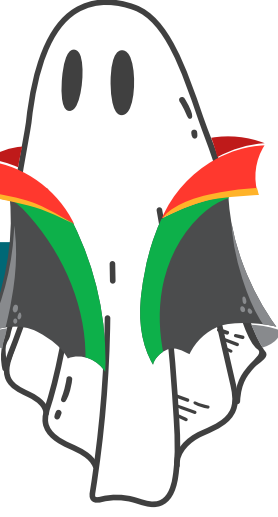
İSTANBUL Barosu tarihinin ilk Genç Avukatlar Meclisinin yürütme kurulu seçimleri, 22.03.2025 tarihinde gerçekleşecek.

30 yaşını doldurmamış genç avukatların doğal üyesi olduğu, meslek sorunlarına ilişkin bağımsız çalıştaylar ve çalışmalar yürütebileceği meclisin seçimlerine, İstanbul Barosu’nun 20.000’i aşkın genç avukat mensubu olması sebebiyle, yoğun katılım bekleniyor. Genç avukatların baro yönetim süreçlerine doğrudan dahil olmasının önünü açan Genç Avukatlar Meclisinin Yürütme Kurulu üyelerinin belirleneceği seçim için oy kullanımı, İstanbul Barosu Merkez Binasında gerçekleştirilecek.

Adliyede bir hayalet dolaşiyor...

ADLİYEDEKİ HAYALET

adliyedekihayalet@gmail.com

Avukatlık zor zanaat vesselam :))

İş stresiyle yüklü gündelik koşuşturma içerisinde, üzerimizde hem “*çantamızdaki*” dosyanın hikâyesinin ağırlığı hem de kulağımızda susmayan telefonların uğultusu duruyor. Yetmezmiş gibi bir de önümüze çıkarılan, usule aykırı bürokrasi engellerini bir bir aşarak ifa ediyoruz mesleği.

Sonra bir an geliyor, kendimizi ‘*koca adliyenin*’ içinde tek başına/yapayalnız kalmış hissedebiliyoruz...

Oysa adliyenin kapısından her girişimde arkamızda/yanı- mızda, yüzünü görmesek, sesini duymasak da hem meslek taşlarımızın hem baromuzun yıllarca emeklemek/ilmek ilmek ördüğü mücadelenin gücü ve “*Bizler avukatız, savunma kurumu temsilcisiyiz, yok öyle geri düşmek*” diyen sesi de var.

Bu sesi daha güçlü dillendirmenin, daha görünür kılmannın, birbirmizim sesine ses olmanın vaktidir şimdi.

Hiçbir meslektaşımız, ‘o’ duruşma salonuna tek başına giriyor diye kendisinin yalnız olduğunu sanmasın... ‘O’ kürsüde yerimizi aldığımızda, dava dosyamızın kapağını tüm avukatlarla birlikte açtığımızı görmenin ve göstermenin zamanıdır...

Nasıl mı? Aslında hep var olan gizli gücün, savunma kurumunun hayaletinin adliyede dolaştığını herkese göstererek tabi ki. Hayalet yalnızca “operada” olmaz ya, adliye koridorlarında da gezer. O hayalet bizi, hepimiziz.

Yıllardır gördüklerimizi, tanık olduklarımızı, şikayetlerimizi, övgülerimizi, yergilerimizi, serzenişlerimizi, öfkelerimizi, eğlenceli/bol kahkahalı anlarımızı, umutlarımızı ve hayal kırıklarımızı söze dökmenin, dile getirmenin zamanıdır.

Bilelim ki yalnız değiliz, bilelim ki adliyede yıllardır süren mücadelenin ‘*hayaleti*’ dolaşmaktadır.

*****

Nelere tanıklık edeceğiz kim bilir. Nelere gülecek, nelere kızacak, nerelere neşter vuracağız hayaletin gözü kulağı olmuş işimizi yaparken. Kimi zaman icra müdürlüklerinde boğuşacak, kimi zaman duruşma salonlarından “*savunma makamına saygı*” taleplerine denk geleceğiz... Bazen baro odalarında, bazen cezaevi ring aracında, bazen adliye kafele- rinde meslektaşlarla sohbet, dertleşmede olacağız. Saatlerce duruşma beklediğimiz koridorlarda memleket haberlerini konuşacağız hep birlikte. Sözün kısası hayat gibi, avukatlık gibi kah kızar, kah kahkaha atarken bulacağız kendimizi.

İşte bundan böyle bir biz söyleyelim, bir siz. Sesinizin erdiği yeri bizimle paylaşın, biz buradan sizin adınıza da sesleyelim.

*****

Hayaletimiz adliye koridorlarında geziye başlayadursun, ilk selamımızı Anadolu Adliyesinde asliye hukuk mahkemelerinden birine verelim dedik. İlk selamımızı buraya vermemizin bir sebebi var elbette. İstedik ki hayaletin gezisi neşe ile başlasın. İstedik ki bu örnekler çoğalsın.

Duruşma salonunda nezaketi yaşatan, usul hukukunu zarafetle pek de güzel işleyen bir hakime hanıma rastlayınca umudu büyütmek için paylaşmadan edemedik zira. Malum, kabalığın güç sanıldığına da çokça rastlar olduk aslında. Duruşmasını biraz izleyince hakime hanımın zarafetinin öz güveninden ve hukuka hakimiyetinden kaynaklandığını da hemen kavradık. Çalkışkanlığı ile dosyasına da, makamına da hakim, bir hakim.

Her anımızın böyle olumlu olduğu sanılmasın ama, dedik ya siftahımız umutlu, yolculuğumuz keyifli olsun...

Haydi çıkalım yola, her birimizin gözü tüm adliyelerde, meslektaşlarımızın yanında olsun...

Anılarımızı, görüşlerinizi, izlenimlerimizi bize yazın, biz de sizinle birlikte hem izleyip hem sesleyelim:

adliyedekihayalet@gmail.com

“Hukuk güzel bir sanattır...”

Av. Yücel Sayman

Sahibi

İstanbul Barosu adına Baro Başkanı
Av. Prof. Dr. İbrahim Özden Kaboğlu

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Av. Hürrem Sönmez

Yayıncı Sorumlu Yönetim Kurulu Üyeleri

Av. Ahmet Ergin
Av. Ekim Bilen Silimoğlu

Tasarım

İstanbul Barosu Görsel İletişim Tasarım Birimi

Fotoğraf

Sezer Bozkuş, Yasin Eminoglu

Yönetim Yeri

İstiklal Cad. Orhan Adli Apaydın Sk. No: 2 Beyoğlu İstanbul
Tel: 0212 393 07 00 (PBX) Fax: 0212 293 89 60
www.istanbulbarosu.org.tr baro@istanbulbarosu.org.tr

Baskı

Ege Reklam Basım Sanatları San. Tic. Ltd. Şti.
Ege Plaza, Esatpaşa Mah. Ziyapaşa Cad. No:4 Ataşehir İstanbul
TEL: 0216 470 44 70 www.egebasim.com.tr
Matbaa Sertifikası No: 45604 ISSN: 1304-9488

BİRLİKTE SÖZ ÜRETEREK BİRLİKTE MÜCADELEYE...

İstanbul Barosunun yeni yönetimi yaklaşık 4 ay gibi bir süredir faaliyette. 8 Mart Dünya Kadınlar Günü de yaklaşırken; Kadın Hakları Merkezi Başkanı Özlem Özkan, Kadın Hakları Merkezi'nden Sorumlu Koordinatör Yelda Koçak Urfa ile Kadın Hakları Merkezi ve Adli Yardımdan Sorumlu Koordinatör Ezgi Şahin Yalvarıcı'yla Baroda kadın hakları alanındaki faaliyetler üzerine bir söyleşi gerçekleştirdik.

► *Sizler kadın hakları alanında çalışan meslektaşlarımızı. Özellikle kadınların haklara erişimi konusunda hangi hedeflere sahipsiniz? Neler yapmayı planlıyorsunuz? Ya da bu kısa süre içerisinde neler yapabildiniz?*

Yelda Koçak Urfa: Göreve geldikten sonra ilk olarak örneğin 25 Kasım haftasına denk gelen dönemde bir etkinlik yaptık ama daha da somut ve avukatlara değen, ileriye de olumlu anlamda miras bırakan bir başka faaliyetimiz oldu: Staj Eğitim Merkezi'nde toplumsal cinsiyet eşitliği derslerini başlattık. Eğitim müfredatının her kademesinde, her alanda toplumsal cinsiyet eşitliğinin anlatılması İstanbul Sözleşmesi'nin devletlere yüklediği pozitif yükümlülüklerden birisidir. Bugüne kadar olmaması çok büyük bir eksiklikti diye düşünüyoruz. Çünkü *“İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçmiyoruz!”* diyorsak, *“İstanbul Sözleşmesi'ni uyguluyoruz!”* diyorsak bizim de uygulamamız gerekiyordu. Yani sadece Kadın Hakları Merkezi'nin çalışması, Adli Yardım ya da diğer etkinlikler değil; bütünlüklü bakarak, Baronun tüm merkez, komisyon ve organlarında eşitlikçi bir bakış açısıyla hareket etmeye çalışıyoruz.

Ezgi Şahin Yalvarıcı: Yönetim olarak da 5 kadın ve 5 erkek yönetim kurulu üyesiyiz. Zaten seçimlerle başladığımız yokluluktan en başından itibaren bu alanda nasıl bir yaklaşım sergileyeceğimizi meslektaşlarımızla da paylaşmıştık. Seçim sonrasında bunun karşılığını bulmuş olmak da çok güzel bir şey. İlk adımlarımızdan birisi Baroda her alanda toplumsal cinsiyet temelli bir politika uygulamak oldu ve bunun yansıması olarak Merkez ve Komisyonlar Yönergesi'nde de değişiklik yaptık. Yaptığımız değişikliklerle her şeyden önce Merkez ve Komisyonlarda atama usulünü kaldırdık ve seçim usulünü getirdik. Merkez ve Komisyonlar baroların temel yürütücüsü, temel organları ve biz bunların demokratikleşmesinin ve katılımcı hale getirilmesinin çok önemli olduğuna inanıyoruz. Hepimizin bildiği gibi eşitler arasında bir seçim ilkesini hayata geçirebilene kadar bazı durumlarda müdahaleler oluşması gerekiyor. Bu nedenle seçim sonuçlarının kadınlardan başlayarak sıralanması ve yürütmelerin kadın temsilinin eşitliği esas alarak fermuar sistemiyle belirlenmesini getirdik. Çünkü atama usullerinde ya da bazen seçim gibi gözükün ama esasında çok da seçim olmayan “seçimlerde” de kadınların görünür olmadığını, onlara yer açılmadığını hepimiz biliyoruz. Bu nedenle de şu an merkez ve komisyonlarımızın tamamının yürütmelelerinde -Kadın Hakları Merkezinin özgün durumu sebebiyle hariç olmak üzere- kadın erkek eşitliği sağlanmış durumda.

► *Yeni kadın avukatların da engellendiğini düşünüyorsunuz bu anlamda?*

Kadın avukatlar da maalesef ki ayrımcılıktan, ekonomik şiddetten, cinsel şiddetten, tacizden azade değiller. Onlara da uygulanan engeller, cam tavan uygulamaları aynı şekilde devam ediyor. Bunun dışında adli yardıma başvuran kadınların büyük bir çoğunluğu kadınlardan oluşuyor. Hatta bu oran %96 civarında. Adli yardım başvurularını, Adli Yardım Yönetmeliği değişikliği sonrasında daha fazla kategorize edilebilecek, şiddetin türlerini verisel olarak hesaplamamızı ve raporlamamızı sağlayacak yeni bir başvuru sistemi oluşturuldu. Talepte bulunanlar başvurduğunda bütün öyküsü daha sonrasında verisel bir çalışma yapılabilecek şekilde ayrıştırılmış durumda. Cinsel şiddet öyküsü var mı? Ekonomik şiddet öyküsü var mı? Daha önce 6284 Sayılı Yasayla ilgili başvurusu olmuş mu ya da olacak mı? Bu, başvuruyla ilk aşamada görüşme yapan meslektaşımız, yani adli yardım nöbetçisinin de işini oldukça kolaylaştırıyor.

ŞEHİR EFSANESİ DEĞİL GERÇEK! ADLİ YARDIMA BAŞVURANLARIN %97'Sİ KADIN

Özlem Özkan : Hani gerçekten şehir efsanesi gibi oluyor ya adli yardıma başvuran kişilerin %97'si kadın diye. Oysa gerçek. Ama bu oranlar kadın yoksulluğunun ne kadar büyük bir boyutta olduğunun göstergesi de aslında.

Y. Koçak : Rakamlarla hızlıca gireyim mi araya? Örneğin 2024 yılında İstanbul Barosu Adli Yardım'a toplam başvuru 7310. Kabul edilen başvuru sayısı 6538. Bakın bu başvurulardan 6.814'ü kadın, sadece 706'sı erkek. Yani aslında bu bir şehir efsanesi değil. Örneğin boşanma davası için başvurular 3.732. Kıra-ya ilişkin başvuru 93. Hukuki yardım 45. Yani aslında bu adli yardım verileri de kadın yoksulluğunu ya da adalete erişimin önündeki engellerin kaldırılmasının feminist bir perspektifle ele alınmasının gerekliliğini bize gösteriyor.

► *Kadın Hakları Merkezinde neler yapmayı planlıyorsunuz? Nasıl bir çalışma sisteminiz var?*

Ö. Özkan: Kadın Hakları Merkezi İstanbul Barosunun çok köklü merkezlerinden birisi. Kuruluşu çok eski tabii ki. Bizler kasaca KHUM olarak ifade ediyor-duk. Yıllar önce kuruluşuna öncülük eden meslektaşlarımız ciddi anlamda büyük bir gönüllülük esasıyla çalışmışlardı. Kadın Hakları Uygulama Merkeziydi o zamanki adı. Aslında o ruhu da gören bir yerden bu dönemi yürütmek istiyoruz ve biraz önce Ezgi ve Yelda'nın da işaret ettiği o bütünlüklü bakış açısını

koymaya çalışıyoruz. İlk önümüze koyduğumuz şeylerden biri hem bu dava takiplerini aktif hale getirip, pilot davalar, dava takipleri üzerinde düşünüp, bunları raporlaştırarak politik söz söylemek; yani hem mesleğimize dair bir söz söylemek hem de genel anlamda kadına yönelik şiddet ve bu alanda çalışan avukatların da bize vereceği bilgilerle beraber bir perspektif oluşturmak.

Diğeri de eğitimler. Hem Staj Eğitim Merkezi hem de Adli Yardım Eğitimi diye bir alanımız var. Dolayısıyla bu eğitim alanında şimdiye kadar var olan eğitim içeriklerini gözden geçirdik ve onu tamamen yeniledik aslında. Alanda olmak çok önemli. Hem dava süreçlerinde olan hem de kadına yönelik şiddet alanında faaliyeti gösteren ve oradan bir deneyim biriktirip o birikimi de aktarmak konusunda gayet de eli açık olan pek çok kadın örgütü var.

► *Disiplinlerarası işbirliği de çok önemli değil mi?*

Ö. Özkan : Tabii ki bu çok önemli; akademisyeni, kadın örgütleri, sivil toplum örgütleri, yıllardır çalışma yürüten feminist örgütler, avukatlar yani yıllardır alanda emek gösteren ve bizim de çok değerli arkadaşlarımız, meslektaşlarımız bu eğitimciler. Böyle bir havuz oluşturmaya karar verdik. 15-16 Şubat'taki Kadın Hakları Merkezi ve Adli Yardım birlikte gerçekleştirdiğimiz eğitimin içeriği dolu doluydu onun altını çizmek istiyorum. Salonda 200'e yakın meslektaşımız vardı. Büyük çoğunluğu da ilk defa adli yardımda görev alacak olan avukatlardı zaten. O kadar ilgiyle ve istekle dinlediler ki hani saatler geçtiği halde salondan kimse çıkmadı. Bu beni de çok etkiledi ve büyük bir enerji verdi.

E. Şahin : Eğitimlerde şunu görüyoruz aslında, adli yardımdan kadına dönük davaları alabilmek için bir sertifika programından geçmek gerekiyor. Aynı şekilde çocuklarla ilgili de öyle, mültecilerle ilgili de öyle. Bu eğitimler yapılırken hem orada sunum yapan akademisyenler ve meslektaşlarımız aynı şeyi söylediler hem de bizler bunun gözleminde bulunduk. Aslında iki günlük bir eğitimine ne kadar yetersiz olduğuna fark ettik. Çok derinlikli olan bunlar ve maalesef ki bu iki günlük eğitime biz doymadık açıkçası! Meslektaşlarımız daha detaylı ve tek tek başlıklar üzerinden de eğitimler yapmayı düşünüyoruz; şüpheli kadın cinayetleri, kadına karşı şiddetin belgelenmesi, mağdurla görüşme teknikleri gibi multidisipliner bir yönden bakmayı arzu ediyoruz.

Y. Koçak : Şunun ısrarla arkasında durduk; biz baro olarak bu alanda görevlendirme yapıyoruz, yılda nereden baksanız 3000-4000 avukatı doğrudan boşan-

ma davaları için görevlendiriyoruz ve biz Staj Eğitim Merkezinde bu alanda daha nitelikli çalışmalar yapmak zorundayız.

► *Çünkü o avukatlar baroyu temsil ediyorlar, bu temsil de nitelikli olmalı değil mi?*

Y. Koçak : Aynen bu. Çünkü adalete erişimin önündeki engelleri kaldırmak biz baro olarak bir aracıysak; o barosuna sığınan yurttaşta, sığınan kadına avukat görevlendiriyorsak ve o avukatı seçebileme özgürlüğü sınırlıysa, bizim görevlendirdiğimiz avukatın da bu hakkı en iyi şekilde savunması gerekir. Bu eğitimler bu açıdan göstermelik eğitimler gibi değil. Biz orada ona kefil oluyoruz.

Tam adli yardım demişken aslında yaptıklarımız üzerine bir şey daha hatırlatmak istiyorum. Örneklerini de çoğaltacağız. Beyoğlu Belediyesi ile bir protokol imzaladık. Kadın Dayanışma Evi açtı Beyoğlu Belediyesi. Biz de adli yardım kapsamında bir protokol imzaladık ve adli yardım nöbetini haftada bir gün adli yardımdan görevlendirdiğimiz avukat orada ifa edecek, başvurulan alacak ve adli yardıma aktaracak. Biz bunu yaptık sonra farklı illerden de barolar bizimle iletişime geçtiler, protokolümüzü istediler.

E. Şahin : Bu başvuruları kadınların kolayca ulaşabileceği bir alanda tutmak bizler açısından çok önemli. Biliyoruz ki kadın yoksulluğu sebebiyle kadınların adalete erişiminde en büyük engellerden birisi; kadının eve bağımlı bir hayat sürüyor olması ve merkezlere ulaşamıyor olması. Bu nedenle de adli yardım birimlerinin ya da nöbet merkezlerinin sayısının artması adalete erişimin önündeki o engelleri kaldırarak en önemli şeylerden birisi. Hem de nöbet alanları aynı zamanda meslektaşlarımız açısından da bir iş kaynağı. O yüzden ikisinin birbirine değişir olması bizi çok mutlu etti. Göreve başlandıktan sonra hedeflediğimiz şeyleri yapabiliriz daha sonrasında başka şehirlerde, başka barolardaki insanlara da bunu ulaştırabiliyor olmak bizi çok mutlu eden bir gelişme oldu açıkçası.

► *Yeni astığımız 'erkek adalet değil, gerçek adalet' pankartının hakkını vermeye çalışıyorsunuz diyebilir miyiz?*

Ö. Özkan : Umarım vermeye devam edeceğiz. Ben eğitim konusuna küçük bir ekleme yapmak istiyorum. Yapmış olduğumuz yenilikle beraber içeriğine sunları da dahil ettik; kadına yönelik şiddet ve etkileri, hem 6284 sayılı Yasa'da hem de İstanbul Sözleşmesi'nde tarif edilen halyle şiddetin tanımının tam olarak ne olduğu ve adli yardıma başvuran kadınlarla iletişimi. Bu başlığı özellikle koymak istedik çünkü avukatların da başvurucularla nasıl konuştuğu çok önemliydi. Eğer adli yardıma başvuranların %97'si kadına ve şiddet sebebiyle de başvuru yapıyorsa, o zaman buna dair gerçekten de daha derinlemesine bir iletişimin olması gerektiğini Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfından sosyal çalışmacı arkadaşlar geldiler, anlattılar. Yine adli yardım konusunda da yasal düzenlemeler, özellikle kadın yönelik şiddetle dair belgelenirken nasıl yapılabilirine dair biraz daha detaylı bilgi alabilmış olduk. Her hafta Çarşamba günleri saat 7'de herkese açık yürütme kurulu toplantımız var. Meslektaşla-

rımızla iletişimi canlı tutarak, kolektif olarak üretebileceğimiz bir noktaya getirmek istiyoruz Merkezi. Çünkü bu tadı damağımızda kalan eğitimden gördük ki, her birimizin aslında birlikte konuşup tartışmaya ihtiyacımız var. Avukatlık tam da böyle bir şey zaten: Uygulamayı görmek, tartışmak, birlikte kendi deneyimini aktarmak ve oradan yeni bir söz üretmek.

Hem kadın dayanışması hem mesleki dayanışma hem de biraz hiyerarşisiz bir ortam.

Ö. Özkan : Aynen öyle. Burada yaratmak istediğimiz şey birlikte üretebilmek ve kolektif olarak o dili kurabilmek. Önümüzde birkaç şey daha var 8 Mart'a dair. 8 Mart'ta yapılması planlanan etkinliklere biz de destek olacağız ve katılacağız. Bir miting var Kadıköy'de. Aynı zamanda yine her sene yapılan

bir gece yürüyüşü var. Herhangi bir hukuki problem olması, gözaltı ya da hukuki destek istenmesi halinde burada bir ekip olacak. 6 Mart'ta da “Kamusal ve Özel Alanda Kadın. Mücadelemiz ve Kazanımlarımız” başlığıyla bir panel yapmayı planlıyoruz.

► *İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararı verildi. Ama kadınlar diyorlar ki “Sözleşme yürürlükte ve uygulanıyor”. Sizler bu konuda ne düşünüyorsunuz?*

E. Şahin : İstanbul Sözleşmesi ne kadın mücadelesinde yer alan bizlerin ne de hükümetlerin vazgeçebileceği bir belge değil! Her şeyden önce bunu söylemek gerekir. İstanbul Sözleşmesi'nin en önemli özelliği aslında tüm kurumlar açısından bir denetim, izleme, raporlama, veri toplama yükümlülüğü de getiriyor olması. Bu kapsamda bir sözleşmenin İstanbul adını taşımasının bile bu ülkede yaşayan herkesin ümitlerini arttırması gerekirken, hükümetin günlük politikalarıyla *“İstanbul Sözleşmesi'nden çekiliyoruz”* açıklamasına ne hukukten, ne toplumsal olarak değer atfetmek bizce mümkün değil.

Y. Koçak : İstanbul Sözleşmesi yürürlükte derken, 25 Kasım'daki etkinliğimizin açılış konuşmasında Başkanımız da söylemişti. İnsan haklarında geriye yürümezlik ilkesi vardır. Bir kerem cin şiseden çıktı, kadınlar artık eşitliği eline aldı ve bu eşitliği tesis etmek için devletin sorumlu olduğuna, devletin bu eşitliği tesis etmekte üçüncü kişinin fiilinden de sorumlu olduğuna karar verildi. Feminist hukuk perspektifiyle gelişen süreçlerden sonra bu düzenlemeler çıktı. Yani Nahide Opuz kararı hiç verilmemiş gibi yapılamaz artık ve bu aşamadan geriye düşme söz konusu olamaz. Onun dışında 6251 yürürlükte, İstanbul Sözleşmesi'ne atf yapan

6284 yürürlükte. Yine Türkiye'nin taraf olduğu ve İstanbul Sözleşmesi'nden esinlenerek hazırlanan Birleşmiş Milletler 35 No'lu Genel Tavsiye Kararı var CEDAW'ın. 35 No'lu Genel Tavsiye Kararı 2017 yılında yazılıyor ve İstanbul Sözleşmesi'nin altını çizdiği bütün önlemleri düzenliyor. Yani hem önleme koruma, kovuşturma ve bütüncül politikaları geliştirmeyi hem de bizim de sıklıkla dile getirdiğimiz; iyi hal indirimleri ya da haksız tahrik indirimleri konusunda da İstanbul Sözleşmesi'ndeki maddeinin çok benzerini ve hatta daha genişini düzenler 35 No'lu Genelge. Bu da bizim için bağlayıcıdır.

MESLEKTAŞLARIMIZA YÖNELEN HER TÜRLÜ ŞİDDETE VE TACİZE ANINDA MÜDAHALE EDECEĞİZ

► *Kadın avukatların yaşadığı sorunlar konusunda da düşüncelerinizi alabilir miyiz?*

E. Şahin: Daha önce de söylediğim gibi kadın avukatlar da toplumun içerisindeki diğer kadınların yaşadığı sorunlardan azade değil. Biz yönetime geldiğimiz dönemde maalesef ki daha genel kurulumuzdan itibaren kadın avukatların işyerlerinde, geri gönderme merkezlerinde, kolluk birimlerinde, adliyede yaşadığı problemlere vakıf olmaya başladık. Bunu zaten yaşadığımız için biliyorduk ama artık doğrudan başvuruları alan taraf olmakla bunun ne kadar yadsınamaz bir sorun olduğunu görmüş olduk. Kadın Hakları Merkezine doğrudan, kendi yaşadığı şiddet sebebiyle başvuruda bulunan, davalarının gözlemci ya da müdahil sıfatıyla takip edilmesini isteyen meslektaşlarımız var.

► *Çok sayıda mı bu başvurular yoksa biraz çekinme de var mıdır?*

E. Şahin : Bazı, mesela mail yoluyla gelen başvurulara iş görüşmesine gittiği kişi tarafından taciz edilen kadın meslektaşlarımız adlarını yayınlanmasını ya da resmi bir şikayette bulunmayı istemiyorlar. Çünkü ne olursa olsun sektörel anlamda adının bu şekilde anılacak olması, mağdur suçlama, lekelenme hakkının sürekli olarak ihlal edilmesi, şüphelinin ya da sanığın değil, sürekli mağdurun adıyla dosyaların anılması, bu başvurulara isim belirtme ya da şikayete yöneltme gibi şeyleri engelliyor. Bizim öncelikle yapmaya çalıştığımız şey meslektaşımızı güçlendirmek. Ama bunlarla ilgili baromuzun şöyle bir ilkesel kararı da var; disiplin soruşturmasını cinsel taciz yönünden devam eden, -ki ben disiplinlen de sorumlu yönetim kurulu üyelerinden birisiyim- ve çok açık bir şekilde ceza soruşturması ve disiplin soruşturmasıyla hakkında başvurular ya da işe alım görüşmeleri sırasında cinsel taciz uyguladığına dair şikayetler bulunan kişilerin yayınlamayı baroda yayınlamıyoruz. Baro vasıtasıyla insanlar iş görüşmesine artık çağırılmıyorlar. Yönetim kurulunun ve baroların tedbir alma yükümlülüğü var bu konuda ilanlar konusunda. O yüzden de ilanlarda bile buna artık dikkat ediyoruz. Yönetim olarak yani baromuz olarak tüm birimlerimizi şunu söyleyebiliriz. Meslektaşımıza, meslektaşımız diyebileceğimiz kişilerden ya da çalışması sebebiyle gelen her türlü şiddete ve tacize anında müdahale edeceğiz.

Y. Koçak: Var olan mekanizmalara rağmen bu sorunlar gittikçe büyüyor ve her gün yeniden karşımıza çıkıyorsa mekanizmaların biraz da yenilenmesi gerektiğini düşünerek, bir seçim vaadimiz de olan *“Şiddet ve Tacizi Önleme Birimi”* kurmayı da hedefliyoruz. Çalışmalarına da başladık. Daha son hali verilmediği için ayrıntılı açıklamıyoruz ama toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklı şiddetin avukatlara yöneldiği durumlarda, bu avukatların, barolarında başvurabilecekleri, gizliliği de dikkate alan ayrı bir birim kurmayı düşünüyoruz. Burada da sadece Kadın Hakları Merkeziyle değil, aynı zamanda Avukat Hakları Merkeziyle, İşçi Avukatları Merkeziyle, Genç Avukatlar Merkeziyle ve İnsan Hakları Merkeziyle ortak çalışmamız gerekiyor. Çünkü bu şiddetin öznesi olanlar, maalesef genelde işçi, genç ve stajyer avukatlar oluyor.

► *Son olarak 8 Mart mesajınız alabilir miyim sizden?*

Ö. Özkan: Patriarka hepimizi eziyor ve susturmaya çalışıyor. Ve biz de bundan kurtulmaya çalışıyoruz tabii ki. Özel olan politiktir. Yani evin içerisinde de aynı şeyi yaşıyoruz, çalıştığımız iş yerlerinde, adliyelerde de ciddi anlamda bu sıkıntıyı yaşıyoruz. İşte bu yüzden, patriarkanın yeniden ve yeni araçlarla susturmaya çalıştığı bir dönemde sözümlüz şu olabilir diye düşünüyorum. Slogan gibi olacak ama *“Susmuyorum, Korkmuyorum, İtaat etmiyoruz!”* diyorum.

BAĞIR! HERKES DUYSUN

Türkiye'deki kadın hakları mücadelesi için 1987 yılı önemli bir dönüm noktasıydı.

ÇANKIRI'da bir hakim: Mustafa Durmuş, şiddet gördüğü için boşanmak isteyen bir kadının talebini "...kadının üç çocuğu bulunması, ayrıca dördüncü çocuğuna hamile olması... kocası geçimsiz de olsa kendisiyle halen cinsel ilişkide bulunduğu..." şeklindeki bir girizgahtan sonra " ...ara sıra kavganın evliliğin tadı tuzu olduğu... Anadolu'da çok dikkatimi çeken bir söz var 'karının sırtını sopasız karnını sopasız bırakmamak gerek derler...' sözleriyle reddediyordu!

Önce Eskişehir'li 8 avukat kadının bu kararı protesto ettiği gazetelere yansıdı. Sonra kararın kendisi Ankara Barosu Dergisi ilginç kararlar bölümünde yer buldu.

Ardından İstanbul'da bir grup feminist kadın, Eskişehir'li kadınların sesini devam ettirmeye ve bu kararın bütün kadınları aşıladığını, ayrımcı olduğunu ifade ederek; hakime karşı manevi tazminat davası açmaya karar verdiler. 4 Nisan 1987'de soluğu İstanbul Sultanahmet Adliyesinde aldılar! Adliyenin koridorları, merdivenleri ellerinde dilekçeleriyle kadınlarla doldu.

Sembolik olarak 1 Lira manevi tazminat talebiyle açtıkları dava "taraf olmadıkları gerekçesiyle" reddedildi. Böylece "o dayağı bizzat yemedikçe" karşımaya hakları olmadığı anlatıldıysa da kadınlar bir daha geri durmadılar! Artık bir kampanya şeklinde örgütlenmeye dönüşen eylemlilik, o günden başlayarak daha çok kadının katılımıyla genişledi.

Davalar, dilekçelerden başka yollar da denemek gerekiyordu. Uzun, tartışmalı toplantılar sonunda dayağı protesto eden bir yürüyüş gerçekleştirmeye karar verdiler.

17 MAYIS 1987 "DAYAĞA KARŞI DAYANIŞMA YÜRÜYÜŞÜ"

17 Mayıs 1987'de Kadıköy'de Yoğurtçu Parkı'nda toplandıktan sonra katılım, kendi ifadeleriyle "umduklarının çok üzerinde" idi. Rivayet o ki 3000...

17 Mayıs, aile içi şiddete, dayağın meşrulaştırılmasına karşı çıkan, sadece kadınların düzenlediği ve katıldığı ilk yürüyüş oldu. (Yürüyüşün en arkasında omuzlarında çocuklarıyla yürüyen erkekler de bir ilkti!)

17 Mayıs aynı zamanda 12 Eylül askeri darbesinden sonra yapılan ilk yasal yürüyüşü.

Şarkılarını elden ele dolaştırdıkları kağıtlarla çoğaltarak söylediler! "Kadınlar Vardır" dediler hep birlikte... "İsyarı var bizde haksız yüzyılların..." diye devam ettiler...

Bir de 17 Mayıs, Türkiye'de, hep kızıl kırmızı olan pankartlardan farklı olarak; basmalı, pazenli, çiçekli, rengarenk pankartlarla yapılan ilk yürüyüş olarak da tarihe geçti.

"Bu yürüyüş;
'özel olan politiktir'
şiarını hayata geçirebilmek
ve belki de Türkiye'nin dört
bir yanındaki binlerce kadına
yaşadıklarının ortak ve şiddete
karşı çıkmanın mümkün
olduğunu ifade edebilmek
açısından da çok
değerliydi."

Sloganları:
"Kadınlar Dayağa Karşı Dayanışmaya
Dayağa Ceza
Dayağın Çıktığı Cenneti İstemiyoruz
Kadınlar Vardır

Yeter Söz Kadınların
Haklı Dayak Yoktur

Dayak Aileden Çıkmadır
Utanma Şikayet Et

Gelecek Kadındır" gibi sloganlar-
dı ki, darbe sonrası ilk yürüyüşte
bunların emniyetle pazarlığı-
nın ne kadar uzun sürdüğünü
tahmin edebilirsiniz!

Bu yürüyüş; "özel olan po-
litiktir" şiarını hayata geçire-
bilmek ve belki de Türkiye'nin
dört bir yanındaki binlerce
kadına yaşadıklarının ortak ve
şiddete karşı çıkmanın mümkün
olduğunu ifade edebilmek açısin-
dan da çok değerliydi.

Dayağa Karşı Kampanya'nın en önem-
li yanlarından birisi de farklı politika yapma
tarzlarının olabileceğini göstermesiydi.

Feminist kadınlar hemcinslerini
daha fazla dayanışmaya katmak için,
şiddet gören kadınların tanıklıklarına
dayanan bir kitap yayınlamaya ve
gerekli fonu da bir şenlik düzenleyerek
toplamaya karar verdiler.

Hem şarkılar, sergiler, tiyatrolarla dolu bir şen-
lik, hem de o günlerde adeta bir "yabancı sözcük"
gibi algılanan "kadın kotası"na varıncaya kadar
hararetle tartışmaları bir arada gerçekleştirdiler.
Üstelik ortak çocuklarla da doluyken...

4 Ekim 1987 Edirnekapı Kariye Müzesi'nde ger-
çekleştirilen Şenliğe 2000'den fazla katılım oldu
ve Dayağa Karşı Kampanya'nın daha çok kadına
ulaşmasını sağladı.

Kasım 1987'de ilk kez Tüyap Kitap Fuarına katı-
larak "Dayağa Karşı Dayanışma" standını kurdu-
lar. Standı yüzlerce kişi ziyaret etti.

1988 yılında, erkek şiddetine karşı tanıklıkların
yer aldığı "Bağır Herkes Duysun" kitabı Kariye
Şenliği'nden elde edilen gelirle basıldı.

"Ama burada dayak yiyen kadınlar yok ki!"
diyenler oldu! Dayak yiyen kadınlar / Dayak
yemeyen kadınlar ayrımına karşı çıktılar. Çok iyi
bildikleri bu gerçek "Bağır Herkes Duysun" kiti-
bındaki tanıklıklarda kendini gösteriyordu. Onlar
hepsinin tanıklıklarıydı ya da olabiliirdi...

Çeşitli gazete ve dergiler aracılığıyla yaptıkları

tanıklık çağrılarında verilen "Artık her şeyi herkese
anlatmanın zamanı" cevabı dayanışmanın gücünü
gösteriyordu.

1988'in yaz aylarında dayanışma ağlarını
oluşturarak, şiddet gören kadınların
avukat, doktor, bir süre kalacak yer ve sınırlı
maddi yardım taleplerini
daha düzenli ve örgüt-
lü biçimde karşılamayı
amaçladılar.

Ekim 1988'de başka
ülke deneylerinden de
yararlanarak "kadın
sığınacağı" projesini içeren
"Şimdi Sığınak İçin" el
kitabını hazırladılar.

Eylül 1989'da Şişli Bele-
diye Başkanı Fatma Girik'e
sığınak için gerekli bina
başvurusunu yaptılar.

Büyükşehir belediyesine
yönlendirildiler, Büyükşehir
önce sığınak yerine bir oda
vermeye kalktı! Şişli'nin
"yeri bilinmemesi gereken,
ortahlıklarda olamayacak, gizli
bir yer olması gerektiğini"
anlatmaları da tabii
ki kolay olmadı! Sonunda Şişli'de sığınak açıldı
ancak bir sonraki belediye başkanı Gülay Atıg
tarafından "kadınlar daha layık olana açılacağı"
gerekçesiyle kapatıldı!

İstanbul Barosu Olağanüstü Genel Kurulu yoğun kar yağışı ve soğuk havaya rağmen 23 Şubat 2025 günü geniş ve coşkulu bir katılımıla gerçekleşti.

TEK SES TEK YÜREK SAVUNMA TESLİM OLMAYACAK!

GENEL kurula katılan İstanbul Barosu avukatları, Türkiye'nin farklı illerinden gelen baro başkanları, yönetim kurulu üyeleri ve avukatlar, meslek kuruluşu temsilcileri, akademisyenler ve yurt dışından katılım sağlayan baro ve hukuk kurumları temsilcileri İstanbul Barosu olağanüstü genel kurulunu bir demokrasi şölenine çevirdiler.

SAVUNMA YARGI BAĞIMSIZLIĞININ GÜVENCESİDİR, SUSTURULAMAZ

Divan seçiminin ardından başlayan genel kurulda ilk sözü İstanbul Barosu Başkanı Av. Prof. Dr. İbrahim Kaboğlu aldı.

Kaboğlu, baronun hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını koruma sorumluluğuna yaptığı vurgu ile başladığı konuşmasında, avukatların yalnızca meslekleri gereği değil aynı zamanda toplumsal bir ödev olarak da hukuka aykırı girişimlere karşı tek ses, tek yürek olması gerektiğini belirterek, dört ay önce Baro seçimleri için birbirleriyle uyarca yarışan başkan adayları ve grup temsilcilerine “*Seçimle gelen, seçimle gider*” görüşünde bir araya geldikleri için teşekkür etti. Bu birlikteliğin baronun gücünün temel kaynağı olduğunu hatırlatan Kaboğlu, “*Savunma, yargının bağımsızlığının güvencesidir ve susturulamaz*” dedi.

SEÇİMLE GELEN SEÇİMLE GİDER.

İstanbul Barosu eski başkanlarından Av. Mehmet Durakoğlu Baro'ya yönelik hukuksuz baskılara karşı savunmanın bağımsızlığını korumanın tarihsel bir sorumluluk olduğunu belirterek konuşmasına başladı. “*Bugün baroya dokunmaya çalışanların niyeti, adaleti savunan tüm mekanizmaları devre dışı bırakmaktır*” diyen Durakoğlu, İstanbul Baro-

su'nun sadece bir meslek örgütü değil, aynı zamanda demokratik hukuk devleti mücadelesinin önemli bir aktörü olduğunu vurguladı.

Durakoğlu devamında, “*Savunma makamının susturulması demek, hukukun çökmesi demektir*” diyerek avukatların birlikte hareket etmesinin baronun gücünü artırdığına dikkat çekti ve “*Seçimle gelenin seçimle gideceğini*” dile getirerek hukuksuzluğa karşı durmaya devam edeceklerini ifade etti.

AVUKATLAR SUSTURULURSA ADALET MEKANİZMASI YARA ALIR.

İstanbul Barosunun bir önceki dönem başkanlığını yapmış olan Av. Filiz Saraç, yargının tarafsızlığının giderek zedelendiğini ve bu durumun hukukun üstünlüğü ilkesini tehdit ettiğini ifade ederek, “*Savunma makamının etkisizleştirilmesine yönelik girişimler, yalnızca avukatları değil, yurttaşların hak arama özgürlüğünü de doğrudan hedef alır. Avukatlar susturulursa adalet mekanizması büyük bir yara alır*” uyarısında bulundu.

Konuşmasının devamında Saraç, “*Bizler Cumhuriyetin ve demokrasinin kazanımlarını korumakla yükümlüyük. Baro yönetimi bu sorumluluğu yerine getirmek için var gücüyle çalıştı ve çalışmaya devam ediyor*” diyerek savunmanın birlik içinde hareket etmesi gerektiğini vurguladı.

HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜNÜ SAVUNMAK AVUKATLARIN TEMEL GÖREVIDİR.

Avukat Hakları Grubu adına konuşan Av. Turgay Bilge, hukukun üstünlüğünü savunmanın avukatların temel görevi olduğunu ve İstanbul Barosuna yapılan müdahale-nin hukuka aykırı olduğunu ifade etti. Bilge, baronun ülke genelinde savunma faaliyetlerinin öncüsü ve güvencesi konumunda olduğunu

söyleyerek, “*Seçimle gelen, seçimle gider*” ilkesinin altını çizdi.

BARO HEPİMİZİN EVIDİR.

Önce İlke Çağdaş Avukatlar Grubu adına söz alan Turgay Demirci günün birlik ve beraberlik günü olduğunu vurgulayarak konuşmasına başladı. Demirci, yargının kurucu üç unsurundan sadece savunmanın ve baroların bağımsız kalabildiğini, diğer iki kurucu unsurunun bağımsızlığının ve hatta tarafsızlığının sorgulanır durumda olduğunu ifade ederek, 2013 yılında İstanbul Barosu yöneticilerine yönelik yargılamada yargılanan kişilerden birisinin kendisi olduğunu, yargılayan kişilerin bugün hatırlanmadığını ancak yargıladıklarından esirgedikleri adil yargılanma hakkını talep eder duruma düştüklerinde ilk müdafinin İstanbul Barosu tarafından gönderildiğini vurguladı.

Sarayın hukukçuları olmadıklarını, avukatların kendi aralarında tartışabileceklerini ancak bir başsavcının avukatların amiri olamayacağını belirten ve bir kez daha olağanüstü genel kurul yapmak zorunda kalınmadığı yanları

dileyen Demirci, baronun herkesin evi olduğunu, çatının yıkılması halinde herkesin altında kalacağını söyleyerek sözlerini sonlandırdı.

MESLEK ONURUNU KARARLILIKLA SAVUNACAĞIZ.

Güçlü Baro Grubu adına konuşan Av. Mert-Er Karagülle, 2001'de Avukatlık Kanunu'nda yapılan kapsamlı değişikliklerle barolara, insan haklarını savunma ve koruma görevinin yanı sıra çalışmalarını da demokratik işleyişe göre yürütme yükümlülüğünün getirildiğini hatırlatarak, 2025'e gelindiğinde iktidarın düzenleme olmaksızın yürüttüğü fiili uygulamalarla toplumu kendi istekleri doğrultusunda şekillendirmeye çalıştığını ifade etti.

Karagülle, bir basın açıklamasının “*amaç dışı faaliyet*” olarak görülüp baro yönetiminin görevden alınmasına gerekçe yapılmasının, baroları deprem gibi toplumsal konulara dahi müdahale edemez hale getirebileceğini belirtti ve Cumhuriyet, insan hakları, eşitlik, laiklik ve demokrasi değerlerini savunan bir avukatlık felsefesi taşıdıklarını, bu

değerleri korumak için meslek onurunu kararlılıkla savunacaklarını ifade ederek konuşmasını noktaladı.

Avukatların ortak paydası **ADALET DUYGUSU VE MESLEK ONURUDUR.**

İstanbul Milliyetçi Avukatlar Grubu adına konuşan Av. Hakan Çatak, yargının bağımsızlığı ve hukukun üstünlüğüne yönelik tehditlere dikkat çekerek; baronun siyasal ajandalar yerine hukukun üstünlüğü çerçevesinde hareket etmesi gerektiğini vurguladı.

Devamında Çatak, farklı görüş ve ideolojilerden avukatların ortak paydasının adalet duygusu ve meslek onuru olduğunu belirterek, İstanbul Barosunun iç ihtilaflarla değil, asıl görevi olan savunma özgürlüğünü korumakla meşgul olması gerektiğini ifade etti ve bu doğrultuda Baroya tam destek sunduklarını kaydetti.

AVUKATLAR TOPLUMSAL ADALETİN SESİDİR.

İstanbul Avukatlar Birliği adına konuşan Av. Metin Uraçın, İstanbul Barosunun hukuk mücadelesinin yanında olduklarını, baroya yönelik baskıların kabul edilemeyeceğini ve hukuk devletini koruma sorumluluğunu sürdüreceklerini ifade etti.

Uraçın ayrıca, savunma makamının yargının üç kurucu unsurundan biri olduğunu hatırlatarak, baroların ve avukatların yalnızca meslek örgütü değil, aynı zamanda toplumsal adaletin de sesi olduğunu söyledi ve bu misyonun zayıflatılmasına yönelik her türlü girişime karşı birlik içinde mücadele edilmesini gerektiğini vurguladı.

Fransa, Hollanda, Belçika, İsviçre, İtalya, İngiltere ve Galler'de bulunan barolarının eski ve halihazırdaki başkanları ve Avrupa Barolar Federasyonunun temsilcileri, İstanbul Barosunun demokrasi, hukukun üstünlüğü ve ifade özgürlüğü mücadelesinde yan yana olduklarını, ön cephede mücadele veren İstanbul Barosu Başkanı ve Yönetim Kurulu üyelerinin, tüm avukatlarla birleşerek verdikleri mücadele sonucunda yenilmez olacaklarını, bu mücadele için gerekli cesaretin İstanbul Barosunda var olduğunu bugün kanıtlandığını ve bu kararlılık ve cesaret nedeniyle avukatları kutladıklarını dile getirdiler.

“İstanbul Barosu'nun Tarihi Baskılara Karşı Direnmenin Örnekleriyle Doludur.”

İstanbul Barosu üyesi ve Hatay seçilmiş milletvekili Av. Ş. Can Atalay genel kurula mektubuyla seslendi. Atalay mektubunda; “Her alanda yurttaşın, halkın haklarını savunan bizler, baromuzu, yöneticilerimizi tehdit eden haksız ve hukuksuz uygulamalara karşı elbette sesimizi yükselteceğiz. Görevinin gereğini yerine getiren yöneticilerimize tutuklanan arkadaşlarımıza sahip çıkmak için duruşumuzu en açık biçimde göstereceğiz. Baro yönetimimiz baskılar karşısında yapması gerekeni yaptı. Üyesini olağanüstü durum üzerine görüş bildirmeye çağırdı. Bu özgüvenli, yürekli, demokratik tutumu için baro yönetimimizi kutluyorum. Şimdi sıra bizlerde. Genel kurulumuzda keyfilğin değil, yasaların ve anayasal haklarını kullananların yanında olduğumuzu göstereceğiz. İstanbul Barosu'nun tarihi baskılara karşı direnmenin örnekleriyle doludur. 12 Eylül'de görevden alınarak dayatılan, baroların etkinliğini dar bir mesleki hak savunuculuğu ile sınırlamaya çalışan anlayış, meslektaşlarımızı reddetti. Baromuzun üyeleri, her dönem var olan hukukun düzeyini mesleğimizin etkinliğini ve onurunun ülkemiz demokratikleşmesiyle doğrudan etkileşimde olduğu görüşüne destek oldular. Her dönem yasaları, hak ve özgürlükleri savunma yolunda zorluklarla baskılarla karşılaşsa da her birini demokrasiden yana duruşuyla atlatarak baromuz ve meslektaşlarımız bugünleri de birlik ve dayanışmayla atlatacaktır. Siyasetteki ve doğadaki kara fırtınaya alırdırman baromuzla sahip çıkacağız. İnançımız tamdır” görüşlerine yer verdi.

BU DAVA YARGININ YÜRÜTMENİN SOPASI OLARAK KULLANILMA GİRİŞİMİDİR.

Bağımsız Avukatlar Grubu adına konuşan Av. Abdülhalim Yılmaz, yargının bağımsızlığının korunması gerektiğini ve avukatların meslek örgütlerine yapılan müdahalelerin kabul edilemez olduğunu dile getirdi.

Yürütme erkinin gölgesinde serinlemeden, hukuk kültürüne katkı vermeye sorumlu olduklarını ve bunu yapmaya devam edeceklerini açıklayan Yılmaz, İstanbul Barosuna açılan davayı yargıyı yürütenin sopası olarak kullandığını, seçimle gideceğini ifade ederek, İstanbul Barosu yönetiminin yanında olduğunu ve dayanışmak için bir arada duracaklarını söyleyerek konuşmasını sonlandırdı.

İNSAN HAKLARINI SAVUNMAK AMAÇ DIŞI FAALİYET DEĞİLDİR.

Değişim için Avukatlar Grubu adına konuşan Av. Şeyma Eren, İstanbul Barosunun demokratik seçimlerle belirlenen yöneticilerine müdahale edilmesine karşı olduklarını belirtti ve hukukun üstünlüğü mücadelesinin süreklilik arz ettiğini ve geriye gidişin kabul edilemeyeceğini söyledi.

İnsan hakları temelli tek bir cümle nedeniyle baroyu eleştirmenin bir çelişki oluşturduğunu belirten Eren, savunmanın evrensel değerlerini ilke edenin İstanbul Barosu'nun tam da bu nedenle hedef haline getirildiğini, mahkeme salonlarındaki dik duruşlarının ilkeleri

için de geçerli olduğunu, insan haklarını savunmanın amaç dışı faaliyet olmayacağını belirtti.

AVUKATIN BAĞIMSIZLIĞI HUKUK DEVLETİ İÇİN ELZEMDİR.

Önce İlke Çağdaş Avukatlar Yüksek Hareketi adına konuşan Av. Hasan Kılıç, İstanbul Barosunun darbeler ve baskılara karşı tarihsel bir direnç gösterdiğini vurguladı.

2013'te yargılanan İstanbul Barosu Yönetim Kurulu üyelerinden biri olduğunu da hatırlatan Kılıç, meslektaşlarını koltuktan kaldırıp yerine oturacaklarını sananların hata ettiğini, İstanbul Barosu Yönetim Kurulu'nun yanında olduklarını, Türkiye Cumhuriyetinin demokratik bir hukuk devleti olduğunu, cumhuriyet değerleri konusunda İstanbul Barosu'nun kimseden alacağı ders veya nasihat olmadığını belirterek konuşmasını sonlandırdı.

Gruplar adına yapılan konuşmaların ardından genel kurul bireysel söz alan meslektaşların konuşmaları ile devam etti.

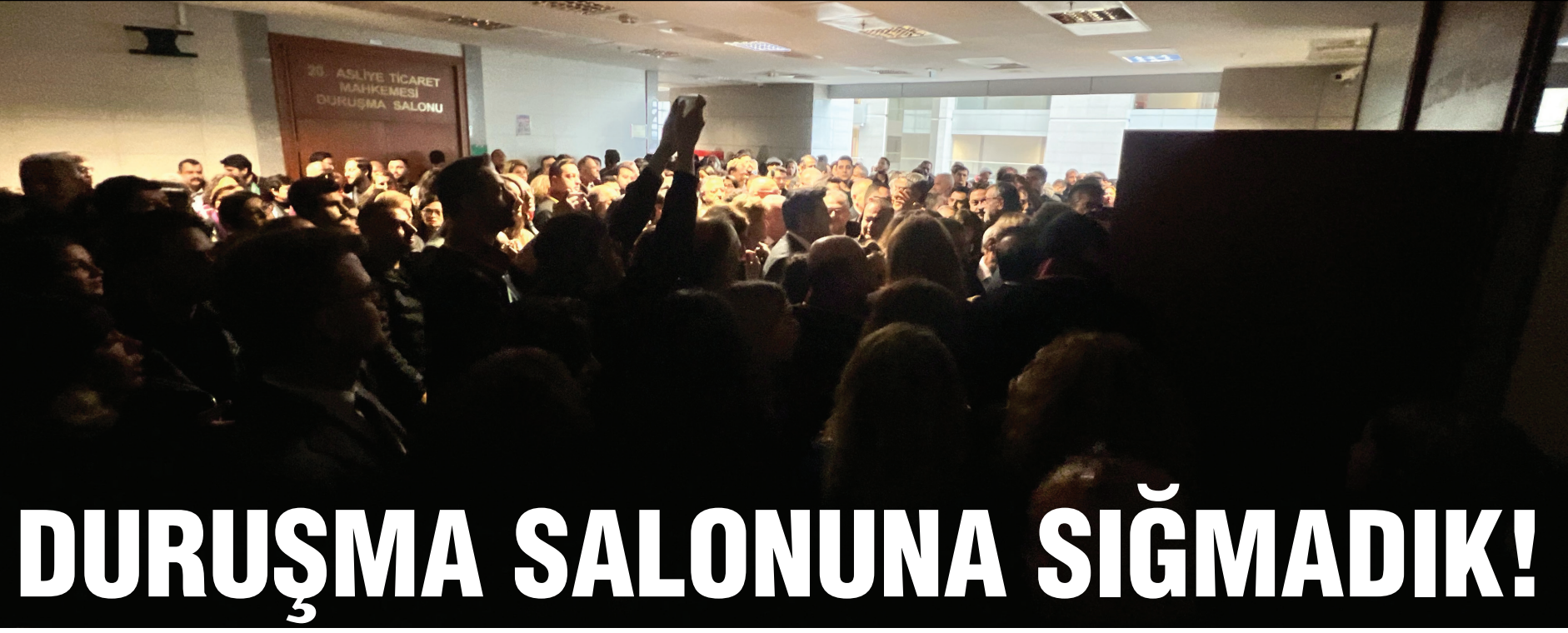
Halen Marmara (Silivri) Kapalı Cezaevinde tutuklu bulunan İstanbul Barosu Yönetim Kurulu Üyesi Av. Fırat Epözdemir de cezaevinden gönderdiği mesajında Olağanüstü Genel Kurulu selamladı ve başarı dileklerini ilettiler. Epözdemir mesajında İstanbul Barosunun insan haklarının, demokrasinin ve özgürlüklerin yılmaz savunucusu, sarsılmaz kalesi olduğuna, ona diz çöktürmeye hiç kimsenin gücünün yetmeyeceğine de vurgu yaptı.

GENEL KURULA KATILAN BARO BAŞKANLARI VE TBB YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

Adıyaman Barosu Başkanı Av. Bilal Doğan, Ağrı Barosu Başkanı Av. Serdar Günakın, Ankara Barosu Başkanı Av. Mustafa Köroğlu, Antalya Barosu Başkanı Av. Ali Çağdaş Bozaner, Aydın Barosu Başkanı Av. Utku Devrim Barış Arslan, Balıkesir Barosu Av. Hakan Topaloğlu, Bilecik Barosu Başkanı Av. Halime Kahrıman, Bursa Barosu Başkanı Av. Metin Öztosun, Çankırı Barosu Başkanı Av. Mustafa Deniz, Çanakkale Barosu Başkanı Av. Ardahan Dikme, Denizli Barosu Başkanı Av. Ufuk Kök, Diyarbakır Barosu Başkanı Av. Abdülkadir Güneş, Edirne Barosu Başkanı Av. Gökhan Karakoç, Eskişehir Barosu Başkanı Av. Barış Günaydın, Gaziantep Barosu Başkanı Av. Bülent Turan, Giresun Barosu Başkanı Av. Soner Karademir, İzmir Barosu Başkanı Av. Sefa Yılmaz, Kırkalereli Barosu Başkanı Av. Mümin Neşetoğlu, Kocaeli Barosu Başkanı Av. Kadir Caner Karakadılar, Konya Barosu Başkanı Av. Oktay Onkur, Mardin Barosu Başkanı Av. Ahmet Duyan, Mersin Barosu Başkanı Av. Gazi Özdemir, Muğla Barosu Başkanı Av. Levent Akgün, Niğde Barosu Başkanı Av. Emin Alper Öztürk, Sakarya Barosu Başkanı Av. Musa Adıyaman, Samsun Barosu Başkanı Av. Pınar Gürsel Yıldırım, Siirt Barosu Başkanı Av. Muhammet Alptekin, Şanlıurfa Barosu Başkanı Av. Abdullah Öncel, Tekirdağ Barosu Başkanı Av. Egemen Gürcün, Yalova Barosu Başkanı Av. Elif Turnacı Çavuş, TBB Yönetim Kurulu Üyesi Av. Ercan Demir, TBB Yönetim Kurulu Üyesi Av. Bahar Gültekin Candemir, TBB Yönetim Kurulu Üyesi Av. Ahmet Erdem Ekmeççi, TBB Yönetim Kurulu Üyesi Av. Erhan Toprak, TBB Yönetim Kurulu Üyesi Av. Kemal Aytaç, TBB Yönetim Kurulu Üyesi Av. Makbule Tanış, TBB Yönetim Kurulu Üyesi Av. Melih Yardımcı, TBB Yönetim Kurulu Üyesi Av. Ali Bayram, TBB Yönetim Kurulu Üyesi Av. Nizam Dilek, TBB Yönetim Kurulu Üyesi Av. Talat Gögebakan, TBB Av. Mahmut Karatekin.

HAVA MUHALEFETİ NEDENİYLE GENEL KURULA KATILAMAYAN VE DAYANIŞMA MESAJI GÖNDEREN BARO BAŞKANLARI

Iğdır Barosu Başkanı Av. Ahmet Tutulmaz, Hakkari Barosu Başkanı Av. Ergün Canan, Bitlis Barosu Başkanı Av. Gülhan Bayram Sekmen, Batman Barosu Başkanı Av. Abdülhamit Çakal, Amasya Barosu Başkanı Av. Edip Hakan Subaşı, Van Barosu Başkanı Av. Sinan Özaraz, Artvin Barosu Başkanı Av. Handan Demiral Almali, Muş Barosu Başkanı Av. Kadir Karaçelik, Şırnak Barosu Başkanı Av. Abdullah Fındık, Trabzon Barosu Başkanı Av. Hakan Orhan, Zonguldak Barosu Başkanı Av. Türker Kapkaç, Ordu Barosu Başkanı Av. Birsen Uçar, Tunceli Barosu Başkanı Av. Doğan Kubat, Bingöl Barosu Başkanı Av. Yusuf Ketenalp, CHP Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez, CHP Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu.

DURUŞMA SALONUNA SIĞMADIK!

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının, İstanbul Barosu Başkanı ve Yönetim Kurulu üyelerinin Avukatlık Kanunu m. 77/5 uyarınca "Amaç dışı faaliyette bulunmak" iddiasıyla görevden alınması talebiyle açtığı davanın ilk duruşması 4 Mart Salı günü İstanbul 2. Asliye Hukuk Mahkemesinde görüldü.

DURUŞMA, beklenen yoğun katılım nedeniyle daha büyük bir duruşma salonuna alınmıştı. Ancak saat 09:30'dan itibaren mahkeme salonu meslektaşların yoğun katılımıyla hızla doldu, avlu ve koridorda oluşan kalabalık izdihama yol açtı. Sağlıklı bir yargılama yürütülebilmesi amacıyla duruşma, avukatların talebi ve ısrarı üzerine adliyedeki en büyük duruşma salonuna sahip bir ağır ceza mahkemesinin salonuna alındı.

Duruşmaya İstanbul Barosu avukatlarının yanı sıra önceki başkanlarından Av. Turgut Kazan, Av. Mehmet Durakoğlu, Av. Filiz Saraç, geçen dönem baro seçimlerine katılmış olan grupların başkan adayları, diğer illerden gelen baro başkanları ve yöneticileri ile Fransa, Hollanda, İsviçre ve İtalya'dan çeşitli baro ve hukuk kurumlarına mensup temsilciler de katıldılar.

İSTANBUL BAROSU BAŞKANI KABOĞLU'NDAN 'ANAYASAYA AYKIRILIK' İDDİASI

Davacı taraf koltuğunda oturan savcının davanamenin sonuç kısmında yer alan taleplerin kabulünü talep eden konuşmasının ardından söz alan İstanbul Barosu Başkanı Av. Prof. Dr. İbrahim Kaboğlu, davada uygulanmak istenen Avukatlık Kanunu m. 77/5 hükmünün Anayasa'ya aykırılığını iletirli sürdürdü.

Kaboğlu konuşmasında özetle; baroların kaynağını Anayasa m. 2'den alan bağımsız ve demokratik birer kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu olduğunu vurgulayarak, Avukatlık Kanunu 76 ve 95. maddeleri uyarınca hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını savunmak ve korumak gibi temel görevlere sahip olduğunu belirtti. Avukatlık Kanunu m. 77/5'in baroların bu asli görevlerinin özüne dokunduğunu ifade eden Kaboğlu, asliye hukuk hakiminin HMK'da belirtilen basit yargılama usulüne göre dava yürüterek seçilmiş baro başkanı ve yönetim kurulu üyelerini görevden almasının Anayasa'ya aykırılığını belirtti. Kaboğlu ayrıca, 'amaç dışı faaliyet' kavramının hukuki belirlenebilirlikten uzak, objektif ölçütlere sahip olmayan, muğlak bir kavram olduğunu söyleyerek, Anayasa m. 152 uyarınca Anayasa Mahkemesi bu konuda karar verinceye kadar davanın geri bırakılmasını talep etti.

BU DAVA VE BU YASA MADDESİ ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜNE MÜDAHALEDİR

Kaboğlu'nun vekili sıfatıyla söz alan Av. Turgut Kazan, 147 yıllık İstanbul Barosunun hukuk tarihimiz açısından ne derece hayati öneme sahip bir kurum ol-

duğunu geçmişten günümüze uzanan pek çok örnek sunarak açıkladı. Bu davanın ve uygulanmak istenen yasa maddesinin örgütlenme özgürlüğüne açık bir müdahale olduğunu ifade eden Kazan, başkan ve yönetimin görevden alınması yönünde bir karar verilmesi halinde güvenceli görev yapma imkanının ortadan kalkacağını belirtti. Kazan, 'Biz hukukçuyuz, değişen devre bakmayız, hakim ve savcıların da bakmaması gerekir' diyerek sözlerine son verdi.

CUMHURİYET TARİHİNDE BİR İLK

Fer'i müdahale talebinde bulunmak üzere söz alan TBB Başkanı Av. Erinç Sağkan, davanın Cumhuriyet tarihinde bir ilk olduğunu belirterek sözlerine başladı. Avukatlık Kanunu'nun 1969 yılında yürürlüğe giren ilk halinin barolara sınırlı görevler yüklediğini, 2001 değişikliği ile 'Hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını savunmak ve korumak' görevinin barolara verildiğini ve amaçlarının genişlediğini, dolayısıyla Avukatlık Kanunu m. 77/5'te yer alan 'amaç dışı faaliyette bulunmak' iddiasıyla seçilmiş baro başkanı ve yöneticilerinin görevden alınmasının oldukça zor olduğunu belirtti. Ayrıca, suç teşkil eden bir eylem olması halinde Avukatlık Kanunu m. 90 uyarınca seçilmiş baro başkanı ve yöneticilerinin görevlerinin zaten kendiliğinden son bulacağını ifade eden Sağkan, TBB adına davaya müdahale talebinde bulundu.

HUKUKİ DİNLENİLME HAKKI İHLAL EDİLMEKTEDİR

Ön inceleme duruşması olması nedeniyle usule yönelik itiraz ve taleplerini dile getiren taraflar, Yönetim Kurulu üyesi Av. Fırat Epözdemir'in duruşmada hazır edilmemesinin hukuki dinlenilme hakkını ihlal ettiğini ileri sürdüler. İstanbul Barosuna karşı yürütülen operasyonun bir parçası olarak hukuka aykırı şekilde tutuklanmış olan Av. Epözdemir'in cezaevinden SEGBİS yoluyla duruşmaya katılma talebinde bulunduğunu, ancak SEGBİS yoluyla ya da fiziken duruşmada hazır edilmediğini belirten avukatlar, bir sonraki duruşmada hazır edilmek üzere ön inceleme duruşmasının ertelenmesini talep ettiler.

Ön inceleme duruşması kapsamında usule yönelik itiraz ve taleplerin dile getirilmesinin ardından duruşmaya ara verildi. TBB'nin davaya müdahale talebi kabul edilirken, İstanbul Barosu avukatlarının müdahale taleplerinin reddine karar verildi. Anayasa aykırılık iddiasının da reddine karar veren mahkeme, bir sonraki duruşmanın 21 Mart Cuma günü saat 10:00'da, 27. Ağır Ceza Mahkemesi duruşma salonunda yapılmasına karar vererek duruşmaya son verdi.

İstanbul Barosuna yönelik davanın bir sonraki duruşması 21 Mart Cuma günü görülecek.

SAVUNMAYI SAVUNMAK İÇİN 21 MART'TA ÇAĞLAYAN'DAYIZ!

ULUSLARARASI HUKUK KURUM TEMSİLCİLERİNİN GÖZÜNDEN...

ALESSANDRO BERTOLI - Brescia Barosu (İtalya)

Mensubu olduğum Brescia Barosu, OIAD'ın (Uluslararası Gözlemci Avukatlar) acil çağırısına uyarak beni gözlemci olarak İstanbul'a gönderdi. Fransız, İsviçreli ve Hollandalı meslektaşlarımdan oluşan uluslararası bir heyete katılmaktan memnuniyet duydum.

Böylece, tarihe geçecek bu davanın ilk duruşmasına katılma fırsatım oldu. Cumhuriyet Başsavcısı, Baro Başkanı Av. Prof. Dr. İbrahim Kaboğlu ve 67.000'den fazla üyesi bulunan İstanbul Barosunun 10 yönetim kurulu üyesinin görevden alınmasını talep etmektedir.

İddia makamına göre, İstanbul Barosu amaç dışı faaliyette bulunmakta ve terör propagandasına destek vermektedir. Bu iddialara ilişkin herhangi bir cezai soruşturma yapılmadan önce, bir "hukuk davası" açıldı. TBB Başkanı'nın yanı sıra pek çok baro başkanı da İstanbul Barosuna destek vererek davaya müdahillik talebinde bulundu.

Devasa Adalet Sarayı'nın kalabalık bir koridorunda yüzlerce avukatın duruşmayı izlemek için uygun bir duruşma salonu isteği yankılandı. Ardından, neredeyse beş saat boyunca, anayasal meşruiyet sorunu tartışıldı. Aynı zamanda, Avrupa Barolar Konseyi'nin bir toplantısına katıldıktan sonra Türkiye'ye dönüşünde havalimanında gözaltına alınarak cezaevine konduğu için duruşmaya katılmayan tek yönetim kurulu üyesinin de duruşmada hazır edilmesi talep edildi.

Hakimin kararı beş dakika içinde hazırlandı ve TBB'nin müdahillik talebinin kabulü dışındaki tüm talepler reddedildi.

Karşılaştırmalı hukuk perspektifinden bakıldığında, Türkiye'de baroların kamusal niteliğine ilişkin süregelen bir tartışma olması dikkatimi çekti. İtalya'da her yerel baro, tartışmasız bir şekilde "kâr amacı gütmeyen bir kamu kurumu" olarak kabul edilmektedir.

Bir ceza avukatı olarak, bir davalının meşru mazeretine rağmen, taraf teşkilinin sağlanmasına dair bir karar verilmeden önce anayasal öneme sahip bir ön meselenin tartışılması beni şaşırttı.

Son olarak, kanunla barolara tanınan yetkilerin avukatlık mesleğini ve vatandaşları korumaktan çok baronun hareket alanını daraltan bir engel haline nasıl getirilebileceğini de ilk izlenimlerim arasında not ediyorum.

Bu -ve diğer pek çok- karmaşık meseleyi, normatif kaynaklar ve dava belgeleri ışığında daha derinlemesine incelemeye ve bir sonraki duruşmadan önce OIAD'a sunulmak üzere ayrıntılı bir rapor hazırlamaya niyetliyim.

Türkiyeli meslektaşlarıma ve daha genel olarak Türkiye halkına, her zaman hissettiğim sıcak misafirperverlikleri için teşekkür ederim. Bu kez, zor ve tehlikeli bir durumda bile bu misafirperverliği deneyimleme fırsatım oldu.

RAPHAEL DANA - Paris Barosu

Başta DSF (Sınır Tanımayan Savunmanlar), OIAD (Uluslararası Gözlemci Avukatlar) ve Confédération des Bâtonniers (Baro Başkanları Konseyi) olmak üzere uluslararası heyetle birlikte, İstanbul Barosu Başkanı ve Yönetim Kurulu Üyelerine karşı açılan davayı izlemek üzere Paris Barosunu temsilen İstanbul'daydım. Bu dava, iki gazetecinin ölümüne ilişkin bağımsız bir soruşturma çağırısı yapan İstanbul Barosunun açıklamasıyla bağlantılı olup, avukatların mesleki görevlerini özgürce yerine getirebilmelerine ilişkin endişeleri artırmaktadır.

Hukuk camiasının gösterdiği büyük dayanışma nedeniyle duruşma daha büyük bir salona taşındı. Savunma tarafından yapılan usule ilişkin itirazlarına rağmen, dava esastan görüşülmek üzere 21 Mart tarihine ertelendi. Paris Barosu ve diğer delegasyonlar gelişmeleri yakından takip etmeye devam edecek ve bağımsız bir avukatlık mesleğinin temel ilkelerine olan bağlılıklarını bir kez daha teyit edeceklerdir.

OLAĞANÜSTÜ GENEL KURUL SONUÇ BİLDİRGESİ

23.02.2025 Pazar - Haliç Kongre Merkezi

İSTANBUL Barosunun 23 Şubat 2025 tarihli Olağanüstü Genel Kurulu, derin bir hukuk-suzluk ve adaletsizlik krizinin içinde, anayasal yıkım sürecinin kararlık günlerinde gerçekleştirildi.

Osmanlı'dan Türkiye Cumhuriyeti'ne ve günümüze kadar oluşan yüz elli yılı aşkın anayasal birikim ve hükümet modeli, son on beş yıl içinde ilga edilmiş; yasama, yürütme ve yargıdan oluşan erkler ayrılığı fiilen lağvedilerek iktidarın tek elde toplandığı "güçler birliği" modeli yürürlüğe konmuştur. Anayasa'ya aykırılıklar ve hak ihlalleri açık, sürekli ve sistematik hale gelmiştir. Cezasızlık, hukuk devletini çöktürmekte; kişiye özel hukuk ve yargılama fiili rejimiyle ayrımcılık ve kanunlar önünde eşitsizlik toplumsal barışı zedelemektedir. Demokrasiyi savunanları baskı altına alan, gazetecileri, sanatçıları, siyasetçileri tutuklayan; işçilerin anayasal haklarını kullanmasını yasaklayan; ister emekli ister iş insanı olsun, memleketin gidişatına dair fikrini açıklayan bütün yurttaşları suçlu ilan eden neticede toplumun tüm demokrasi yanlısı kesimlerini keyfi soruşturma ve tutuklamalarla sindirmeye susturmaya çalışan bu yıkım ve hukuksuzluğa karşı en güçlü en yıkılmaz kale, yargının kuvvet unsuru olan savunmadır. Ancak bu hukuk tanımaz tavır, savunmayı temsil eden avukatların meslek örgütü **İstanbul Barosuna** da yönelmiş; dayanaksız dava ve soruşturmalarla baro yönetimi görevden alınmaya çalışılmaktadır. Görevden alma talepli davanamenin hemen akabinde Yönetim Kurulu üyesi Av. Fırat Epözdemir'in hukuksuz şekilde tutuklanması, İstanbul Barosuna karşı yürütülen bu hukuk dışı müdahalenin bir parçasıdır.

Çoklu baro sistemiyle avukatları bölmek, baroları parçalamak isteyen zihniyete karşı çıktığı, İstanbul Barosu avukatları iktidarın numaralı baro güdümünü elinin tersiyle ittiği için, benzer anlayış bugün yargı erkini ve hukuku kötüye kullanarak **İstanbul Barosunu teslim almak istemektedir**. Ancak unutulmamalıdır ki İstanbul Barosunun tarihi, Türkiye'nin çağdaşlaşma ve demokratikleşme tarihi olduğu kadar onurlu bir **hukuk mücadelesinin** de tarihidir.

Demokrasinin, temel hak ve özgürlüklerin hedef alındığı her dönemde **İstanbul Barosu da baskı ve sindirme operasyonlarının hedefi olmuştur**. 1980 darbesinin kararlık günlerinde, baronun kapısına mühür vurulduğunda efsane baro başkanı **Orhan Adli Apaydın**, 12 Eylül hukukunu tanımamış, İstanbul Barosu avukatları kapıya asılı mühür söküp atmıştır. O parçalanmış mühür, bugün hâlâ baro binamızın girişinde ortak hafızamızın simgesi olarak durmaktadır. Daha yakın geçmişte, önceki başkanlarımızdan **Turgut Kazan** görevden alınmak istenmiş; **Ümit Kocasakal** ve yönetimi **Silivri mahkemelerinde** yargılanmıştır. Ancak hiçbir başkanımız baskılara boyun eğmemiş, **İstanbul Barosu hiçbir zaman biat etmemiştir**. İstanbul Barosuna yönelen bu saldırı, sadece İstanbul Barosuna değil, savunmanın bütününe yönelen, baroları ve avukatları hedef alan bir susturma girişimidir.

Biz avukatız; siyasi eğilimlerimiz, hayat görüşlerimiz, kimliklerimiz birbirinden farklı olsa da ortak paydamız hukuka bağlılıktır. Biz binlerce avukat, cübbelerimizi giydiğimizde aynı adalet idealine inanarak hukuku, insan haklarını ve insanlığın ortak değerlerini savunuruz. Bunu yaparken de mağdurun diline, incancına, etnik kimliğine, siyasi görüşüne bakmayız. İktidarların göz ardı etmemesi gereken gerçek şudur ki; avukatlar toplumun vicdanıdır. Avukat susturulursa vicdan da susar, toplum kararlığa gömülür. Haksızlığa karşı direnmek bir haktır, yükümlülüktür ve insan hayatının en yüce kazanımıdır. **"Her-halde âlemde bir hak vardır, ve hak kuvvetin fevkindedir."** (Mustafa Kemal Atatürk)

Hukuk ortak paydasında buluşan barolarımız, siyasal görüş ve grupların tümünün üstündedir. **"Anayasa'ya bağlılık çerçevesinde siyaset"** ve **"hukuk yoluyla demokrasi"** mücadelesinin öncüsüdür. Bağımsız ve özgürlükten yana, hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını korumakla yükümlü kurumlar olarak barolar sadece avukatların değil, toplumun, barış ve adalet içinde bir yaşamın da savunucusudur. Hukukun birleştirici gücüyle insanın, hayvanın, doğanın hakkını savunduk, bundan sonra da savunmaya devam edeceğiz. Ülkesini seven, evrensel hukuk ilkelerini benimsemiş ve demokrasiye inanan avukatlar olarak buradan ilan ediyoruz: **Seçimle gelen, seçimle gider**. Bu ister Millet Meclisi, ister yerel yönetim, isterse barolarımız olsun; halkın iradesinin üstünde hiçbir irade yoktur. Halk iradesi, demokratik cumhuriyetin ve anayasal düzenin temel dayanağıdır.

İstanbul Barosu, Avukatlık Yasası uyarınca **"hukukun üstünlüğünü savunmak ve insan haklarını korumak"**la yükümlüdür ve tüm barolar gibi bu yükümlülüğünü yerine getirmektedir. Baro başkanını ve yöneticilerini avukatlar seçer ve yine avukatlar görevden alır. Genel Kurulumuzun demokratik iradesini hiçe saymak isteyenler bilmelidir ki **avukatlar iradelerine yargı eliyle müdahale edilmesine asla izin veremeyecek**. Baroların insan haklarını savunması amaç dışı faaliyet değil asli sorumluluktur. Asıl amaç dışı olan yargı görevi ve yetkisini kötüye kullanmaktır. Bugün adaletsiz yargı kararlarına, haksız tutuklama ve mahkûmiyetlere imza atanlara, tarih ve toplum huzurundaki sorumluluklarını hatırlatmak isteriz. **Açıkta ki; masumiyet karinesini ve anayasayla güvence altına alınmış hakları sistematik olarak ve sürekli ihlal eden, adil yargılama gereklerini yerine getirmeyen yargı mensupları hukuku çiğnemektedir. Biz buna izin veremeyeceğiz, hukukun üstünlüğünü savunmaya devam edeceğiz. Ülke olarak bir uçurumun kıyısındaız, hukuk devletine ve demokrasiye dönüş, toplumsal barış için huzur için zorunludur, avukatları ve barolar olarak sorumluluğumuzun bilincindeyiz.**

"Hukuk yoluyla demokrasi" ancak anayasaya ve hukukun genel ilkelerine saygı çerçevesinde inşa edilebilir. Biz avukatlar, yaşadığımız çağa ve topluma karşı görevlerimiz daima yerine getirdik, getirmeye de devam edecek ve;

HUKUK YOLUNDA MÜCADELEDEN ASLA GERİ ADIM ATMAYACAĞIZ.

KADIN AVUKAT OLMAK

Avukat hukuku bilendir. Ama kadın avukat söz konusu olduğunda hukuku iyi bildiğini ispatlaması için ayrı bir çaba da göstermesi gerekiyor. Adliye koridorlarında kadın meslektaşlarımıza sorduk...

Av. Esmâ Yaşar

Erkek egemen sistemin tüm kodlarını biz hukuk alanında da açıkça görüyoruz. Örneğin, bilginin iktidarına dair örtülü bir çekişme bulunuyor. Avukat hukuku bilendir, ama avukat kadın olunca hukuku iyi bildiğini ispatlaması, ayrı bir çaba göstermesi söz konusu. Erkek avukatın mesleki bilgisi sorgulanmazken, kadın avukatlar, mesleki yeterliliğini ayrıca ispatlamak zorunda bırakılıyor.

Av. Rozerin Babayigit

Kadın avukat olmanın zorluğu daha adliyeye girmeden en başta iş olanaklarının kısıtlanmasında başlıyor. İş dünyasının da erkek egemen olması nedeniyle kadın avukatlar iş sahalarına/esnaf işletmelerine erkek meslektaşlarımız kadar çok ve rahat ulaşmıyor. Bu nedenle Kadın meslektaşlarımız daha çok bağlı çalışmak zorunda kalıyor.

2025 yılında eşit işe eşit ücret tartışmalarını hala konuşuyor olmamız çok üzücü. Ama kadın avukatların talep ettiği ücretler ile erkek avukatların talep ettiği ücretlere gösterilen tepki ve geri dönüşler dahi eşitsiz ne yazık ki. Bizler talep ettiğimiz vekalet ücretlerini dahi erkek meslektaşlarımız kadar rahat bir şekilde ifade edemiyoruz ve ifade etsek bile olumlu bir dönüş alamıyoruz pek çok kez. Birçok müvekkilimiz hala paranın erkek işi olduğuna inanıyor ya da erkek avukatlara daha fazla saygı gösteriyor.

Av. Esra Kılıç

Yargı kültürü erkek bakışı ile kurulduğu için, avukatlık yapmak da erkeğe özgü kabul ediliyor ve ayrımcı bakış en baştan kurulmuş oluyor. Adliyeye girdiğimiz anda, güvenlik görevlisinden, katibine erkek bakışı sarmalı içerisindeyiz. Hatta bir de avukatlık fiziksel güçle ilişkilendiriliyor ve özellikle ceza davaları ve icra işlemlerinde erkek avukat olması gerektiği düşünülüyor.

Av. Büşra Altunluk

Ülkemizde her alanda gördüğümüz cinsiyetçi tutumla maalesef avukatlık mesleğini icra ederken de karşılaşıyoruz. Yaklaşık 4 yıldır yaptığım bu meslek içerisinde gördüm ki; öncelikle kadın avukatlar, patronların daha fazla otorite kurabilecekleri işçiler olarak görülmekte. Bu hal maaş görüşmelerimize dahi yansıyor. Aynı işi yaptığımız erkek meslektaşlarımıza sadece erkek oldukları için daha fazla maaş verildiğini görüyoruz. Çünkü aynı zamanda *"tuttuğunu koparan"* erkek avukatların karşısında pek de önemli bir yere denk düşmüyoruz. Bunun bir diğer yansıması da vatandaşın kendisine avukat seçerken serbest çalışan erkek avukatları tercih etmesi oluyor. Bir başka cinsiyetçi tutum ise iş ilanlarında da çoğunlukla gördüğümüz *"bakımlı kadın avukat"* talebi. Devlet dairelerinde işlem yapacaksa özellikle erkek memurları seçmemizin *"öğütlendiği"* hallere sıklıkla maruz bırakılıyor. Bugünün ekonomik koşullarının yanı sıra, alandaki birikimimizin ve başarılarımızın gözardı edilerek sadece kadın olmamızın getirdiği birçok cinsiyetçi tutumla da mücadele ettiğimiz, hakimlerin sıklıkla *"avukat bey"* şeklinde hitap ettikleri bir sistem içerisinde mesleğimizi yapmaya çalışıyoruz.

Av. Fatma Mine Başaran Ataman

İçinde yaşadığımız toplumda kadın olmak ve avukat olmak ayrı ayrı zaten yeterince zorken, kadın avukat olmak özellikle mesleğin ilk yıllarında daha da büyük zorluklar barındırır. Erkek egemen bir toplumda yaşamanın bir sonucu olarak kadınlara özgü iyi niyetli, samimi ve nahif yaklaşımlar, müvekkiller nezdinde *'yetersizlik'* olarak algılanabilir. Buna karşın genellikle erkek meslektaşlara atfedilen, üstenci ve nispeten daha otoriter tutumların müvekkiller tarafından daha fazla kabul gördüğü ne yazık ki bir gerçektir.

Av. Laurance Joly /Fransa

Kadın ve erkek birçok yerde eşit gibi görünmekle birlikte gerçekte görevlendirmelere baktığımızda aslında örtülü bir eşitsizlik olduğunu görüyoruz. Bizim ülkemizde avukatların %60'ı kadın ancak yargıda görevlendirme ya da yüksek mevkilere baktığımızda bu oran çok düşüyor. Sadece oranlara bakarak dahi eşitsizliğe dair bir fikir edinebiliyoruz.

İLLUSTRASYON: NACİ KOÇ

